

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és esütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 frt 25 kr., fél évre 2 frt 50 kr., egész évre 5 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. tized 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Áthárított felelősség.

Azt mondják és régi példaszó is így tartja: az kiabál, akinek a háza ég! — amivel azt példázzák, hogy: mikor valaki maga gyújtotta fel feje fölött a házat, akkor kiabál a leghangosabban, hogy: tűz van.

Igaznak kell lenni a régiek e példázásának, aminthogy a régiek minden szállóigejében mely böbesesség vagyon. S hogy mennyire igaz ez is — bizonyítja az az újságicikk, mely „Ki a felelős?” címen a „Szentesi Lap” f. évi 150-ik számában látott napvilágot és amely — sötét napok bekövetkezését jóslván meg Szentes közéletére, miután az újabb háborúság iszonyait kellőképen kiszínezte volna, szerencsésen kísüti, hogy: mindezekért pedig a felelősség a polgármesteré és néhány semmirekellő hitvány emberé ott a túlsó táborban, akik sóvárogják a bosszút és hatalmat s hogy a városi ügyek intézését korlátlanul a kezükbe kaphassák.

Kár, hogy ama néhány hitvány semmirekellő ember eminens a túlsó táborból, aki olyan szertelen bosszú- és hatalomvágyó, névről is meg nincs mind

nevezve, hogy a közönség legalább tudhassa, közéletünk mely férfiai azok, akik az általuk nyugodtabb életmód kezdésétől erőszakosan visszatarított Pintér Gyula mögött olyan nagy erkölcsi hátrányban vannak, mint voltak — hogy bibliai példával éljünk — a Iatrok, a velük egyidejűleg keresztre feszített Krisztus mögött.

Mert hiszen Pintér Gyula is ki fog kelni még a sírból is, a személye és pártja ellen intézett támadásokkal szemben, ellenben azoka semmirekellő hitvány emberek bizonyosan a poklok mélyeséges fenekére jutnak, honnan nem leszen soha feltámadásuk.

Ime, így kiabálnak, akik a maguk feje fölött felgyújtották a tetőt, most, hogy magasra csap a láng és mindnyájunk orrát facsarja a keserű füst.

Beledobták a csóvát a képviselőtestületnek immár egy év óta nyugodt, békés tanácskozásai, lángra gyújtották újfent a közéleti háborúság úszkét és most, hogy ők maguk izzanak a szenvedély tüzében, hogy tehetetlen dühökben, amiért eddig bosszújukat azon, akin szerették volna, — nem hűthették, — fogukat csikor-

gatják: másra akarnak — szokott vakmerőséggel, erőszakosan is áthárítani a felelősséget mindazért a kárért, vesztéséért, átokért, ami a felidézett háborúból a közjóra háramlik.

Innen, a pártunkbeliek közül senki nem cselekedett semmi olyast, a mi a béke megbontását, új közéleti harcok szenvedélyeinek, gonosz indulatainak lángra lobbantását célozná. Segítettünk beválasztani a polgármesterségbe Lakos Imre drt., — ennyit megtettünk a közérdek jól felfogott jóvoltáért; de soha senki közülünk a polgármestert semmi hivatalos ténykedésben, vagy a közügyek intézésében befolyásolni meg se kísérelte; mi magunk célzatosan el is kerültük a vele való érintkezést még a magánéletben is, mert látszatát is kerülni kívántuk annak, mintha őt a párt részéről, mely megválasztását elősegítette, egyébre is lekötöztetnénk vélnök, mint a közjó általános munkálására, a közügyeknek teljesen pártatlan, igazságos és törvényes intézésére.

Hiszen nem egyszer történt meg, hogy egyes — nézetünk szerint helytelen intézkedését vagy hivatalos tényen kemény bírdát alá vettük, sőt ostoroztuk, tekintet nélkül ama émélygösen hiperlojális magasztaló hírlapi közleményekre, melyek másfelől a béke

TÁRCA.

A betyárfajták.

Tömörkény „Betyárlegendák” című kötetből.
(Folyt. és vége.)

A nyom Majsára vezetett. Azt hitte, ott éri. De onnan tovább kellett menni Bajára. Onnan át a Dunán, be Pécsre, Baranyamegyébe. Bántászként volt az utolsó állomás s ott tudta meg a csendőr, hogy a passzushamisító banda voltaképpen Kisteleken van. Baranyamegyéig kellett mennie, amíg ennek a nyomára juthatott.

A dologban az is érdekes, hogy a passzushamisító a betyárvilág egy régi alakja volt, a Nemes Nagyok családjából, aki ezt a tudományát a börtönben tanulta meg.

Megtörtént ugyanis, hogy a községházánál a sertésjárlok elfogyva, lójárlokra irtak sertés-passzust. A börtönben tapasztalt férfiú a sertésről beirtakát a passzusból vegyi szerekek kímélte, a papirt azután kivásalta s egy zugirás ilyen passzusokba írta aztán be a lopott lovakat.

Hogy milyen kiterjedt összeköttetések vannak a bandáknak, mutatja a pár év előtt történt eset amidőn egy csapat lókötő nyomozása közben egy temesvári rendőrt is letartóztattak, mint bűntársát. Ez az ember belső szolgálatra lévén beosztva a városházánál, bejáratos volt a hivatalokba s a lójárlok uralmait lopdosta az alföldi lókötőknek. A kisteleki zugirás

meg egész hivatalt tartotta, hogy hiteltelen passzusokat állított ki a lopott lovakról.

Hűzások.

Mióta egyre jobban szokásba jön a pusztakon, hogy a tanyaházat kerítéssel veszik körül, fajtájuk pusztul s csak ritkán hallani, hogy valamerre jártak volna. Ma már leginkább csak télen esik meg, hogy kiasssák a kamra falát. Ha a ház úgy van bekerítve, hogy nem a kerítés által határolt udvarban fekszik, hanem a hátulso fele maga is kerítést képez, munkájukban nagy előnnyel vannak. A tanyaépület még ma sem mind készül vályogból, a régiebbek pedig legtöbbször csak vert faluak voltak. Ezt könnyen kilyukasztották, ha pedig minden zajt el akartak kerülni, a földet ásták ki alatta. Legyakrabban az előtte való napi dísznövelés után jelennek meg, mikor föltételezhető, hogy a kamarában sok hús, szalonna és zsir van.

De ma már legtöbbször a nyomukra jönnek. Régen a nagyobb betyárbandák is ráadták az llyenre a fejüket. Egy felső-tanyai vagyonos gazdálkodótól a pénzes ládáját azon szobából vitték el, melyben a feleségével együtt aludt. A ládát az ágy alatt tartotta. A betyárok kiásták a ház fala alatt a földet s kiemelték a kis ládikát. Tény, hogy a dolgozóktól csak egy fal s az ágy által elválasztott gazda mit sem vett észre. Csak reggel, mikor lelépett az ágyról, mondta a feleségének:

— De hűvös van ebben a szobában. Fázik a lábam.

Fázhatott is, mikor ott volt az ágy alatt a nagy lyuk.

(Ezek után lerajzolja a vásárosokat és a ciklust a következő rajzzal fejezi be.)

Kocsinjárók és lovonjárók.

Zsványaink e fajtája a Ráday-korszak alatt szerencsére kiveszett.

A betyárvilág legnagyobb gazemberei tartoztak közéjük.

A lovonjárók voltak azok a hires legények, akiket a régi vármegyei rendőrszervezet mellett elfogni igen nagyon ritkán sikerült. Jó lova volt, jó lovas volt s ha üldözték, könnyen elérhette a másik vármegye határát, ahova az első vármegye legényei már nem mehettek utána. Körülbelül ez a nevetésges policialis rendszer fejlesztette nagyra. Egy időben tömegesen voltak az országban. A mesterségük leginkább útonállás és lókötés volt. Utolsó alakjait kiölte a Ráday-korszak s a szervezettebb közbiztonsági szolgálat.

Másik, veszedelmesebb fajta volt az úgynevezett kocsinjáró betyárság. Veszedelmességének főoka abban rejlett, hogy sokkal nehezebben akadtak a nyomára, mint ahogy ez a lovonjárónál történt.

Ha a lóhátas embernél puskát és pisztolyokat láttak, mindjárt tudhattak, hogy kifélevel van dolguk. A lovonjáró nem is csinált magából titkot. Bizonyos fokú hírnév és diésőség övezte a pusztai banditákat annak idején s erre büszkék voltak. Tömérdek népdalunk mutatja ezt, amelyek közül egyik leg-

közérdekéből nevéseges végzéseit is az egekbe emelték, mint egy eredeti felfogás megnyilatkozásait.

Ezen a részen tehát nincs olyan hitvány sem mire kellő, aki a polgármestert harcra uszította volna, sőt tovább megyünk és határozottan kijelentjük, hogy a polgármester nincsen harcra uszítva, de nincsen is harci kedvben és ahogy elvezette békén eddig az ügyeket, elvezette volna azokat ugyanúgy tovább akármeddig, a nélkül, hogy valaha eszébe jutott volna, a képviselőtestülettel háborúsdit játszani.

Akik a szenvedélyeket ezúttal újból harcra tüzeltek, ott vannak a »Szentesi Lap« táborában. Sőt még ott se szabad többszámúba beszélni, mert ezt az egész háborúságot Szentés veszedelmére egyedül egymaga Pintér Gyula, az ő vérszemet kapott bosszúszomja idézte fel és senki más.

Hire se volt még a labdajátszóter átengedésének, mikor ő a lapjukban már előre hirdette a gazdasági tanácsnoknak hivatalából leendő kitérését. A pártjuk amaz értekezletén, mely a novemberi skandalózus közgyűlést megelőzte, ő indítványozta nemcsak azt, hogy a gazdasági tanácsnok ellen fegyelmi eljárást rendeljen el a közgyűlés, de azt is, hogy mindjárt az állásától is függesszék fel és az utóbbiról alig voltak képesek őt a pártértekezleten levérni.

A skandalózus közgyűléskor — miután már Biró Elek is megkövette férfiasan a közgyűlést, — ő volt, aki ennek dacára a széksértésben való marasztalást erőszakolni akarta és újabb botránnyidézéssel a polgármestert a gyűlés feloszlására kényszerítette.

Most pedig, a legutóbbi közgyű-

jellegzetesebbet ide iktatom. Aszongya, hogy aszongya;

Ha a főbíró szorongat,
Lopok neki egy pár lovat.
Behajtom az udvarára:
Még mög is híj vacsorára!

Nem így a kocsinjárom. A lovonjárom duhaj, csárdabeli legény volt, a kocsinjárom körültekintő, alattomos, vagyonszerető. Kocsijából senki ki nem nézte volna, hogy azzal egy nap alatt leszalad Kecskeméttől Titelig. A kocsin pedig kopott kalapú emberek ültek három-négyen. A kocsiderekban széna. A fölött néhány tarisznya, esetleg asó, kapa vagy kasza. Békés magyarok ezek, akik munkából jönnek. Avagy hogy talán mennek a másik határba, mivelhogy ott az uraságnál dohány alá való földet bérbe lehet kapni.

Az ám. Csakhogy a kocsiderekban a széna alatt őt-hat töltött, kétszövű puská hevert, amivel nagyon tudtak banni. Üldözésük épp ezért a legveszedelmesebb volt. Ha zsendár szorongatta a kocsinjárom betyárt, az első közibe vágott a kőmadzagos lovaknak s mentek azok azonnal, mint a fürgeteg. A másik ember töltögette s adogatta elő a puszkákat, a két utolsó pedig hátra fordulva a kocsiderekban, vagy hasonfekve a szénában valóságos golyózaport küldött az üldözőkre.

A kocsinjárom legutolsó példányát, Farkas Jancsint csak pár éve itélték el tizenöt évi fegyházra a szegedi törvényszékénél, mert az őt üldöző csendőrök közül egyiket a kocsiderekből lelőtte.

Tömörkény.

lésen ismét ő volt, aki — kihasználva a polgármester elnézését, mellyel megengedte, hogy a labdajátszóter kérdésével kapcsolatban az ő megüjtött fegyelmi indítványához is hozzászólhasson egyik másik képviselő, — követelte, hogy ez az önálló indítvány szavazásra is bocsáttassék; ismét ő az, aki — mert a polgármester ilyen törvénytelenységbe bele ment — most nagy keservesen összehozta azt a 61—62 képviselő aláírását, mely a polgármester felfüggesztetése céljából rendkívüli közgyűlés összehívását kéri és ő az, aki ma azzal is a polgármester ellen tüzel, amiért nem engedi elbítangolni a közgyűlés határidejét kitéző elnöki jogát senki által sem.

A színvakokat elbődíthatja ennek az ellenkezőjével. Józan, higgadt gondolkodású embert nem fog ítéletében megtéveszteni, épp oly kevésbé, mint ahogy nekünk nem imponál az elvűsítésével való hengegő dicsekvés.

Mi jól ismerjük azt a függetlenségű 48-as elvűsége t, mely 1892-ben, mielőtt Szentésre jött, Szegedről árúba bocsátotta magát a Sima Ferenc tápéi madatuma megsemmisítésén való közreműködésre, egy kis községi aljegyzőségért.

Ezt nem lehet letagadni se, mert erőlrótt bizonyítvány van, az ő saját keze irása.

De nem lehet letagadni azt se, hogy — ha lesz Szentés közéletében a közzóra átkos újabb ádáz háboruskodás ezért, a felelősség sem a polgármestert, sem minket, de kizárólag azt illeti, aki ma olyan isteni tulajdonságban tündökölteti ő fényességét, hogy még a sirből is kifogna kelni elvei, pártja diadaláért és azokat, kik őt vakon követik a közéleti fertők tisztátalan ingoványain.

Ezeknek a szegény megtévelyedetteknek szól a figyelmeztetés.

Emlekezzenek rá, hogy három keresztrefeszítés volt ugyan egyszerre a Golgotán; de aki ott a három közül vértanúhalált halt hitéért és sirjából kikelt mint előigazság: az semmiben se hasonlított a szentesi új apostolhoz.

Vármegyei műútépítés. A szentesvársárhelyi műútépítés ügyében a f. hó 20-án volt a közigazgatási bejárás. Csató Zsigmond alispán, elnöklete alatt. Az alispánon kívül e hivatalos eljárásban résztvettek: a vármegye részéről Soós Pál tiszti ügyész, Szentés várostól Baffy Zsigmond mérnök, az államépítész hivataltól pedig Weisz Zsigmond kir. mérnök, akik konstatálták, hogy a kidolgozott építési tervek ellen általánosságban semmi részről kifogás nem támasztatott.

Részleteiben azonban maga a bizottság tett módosításokat a terveken. Nevezetesen, a szentesi átkelési szakaszon a Csillag Lakos István-féle ártézi kút irányába helyezték át egy — az eredeti tervben ezen fölül eső átereszt; a hengermalom ártézikútjának fölös vizét leveztető esatorna átalakítására fel fogják hívni az

új malomtulajdonost és ha e felhívásnak nem enged, egyszerűen betömik a csatornát; végül a nyomási földéknél, a Lóvy-féle keményítőgyár irányában tervezett átereszt, mint egészen fölöslegest, kasszálták. Egyebekben a terveket változatlanul hagyták.

A műútépítés idejére, természetesen gondoskodni kell a közlekedés akadálytalan fenntartásáról is, és így az ekkor forgalomba kerülő ideiglenes útra nézve szintén most kellett határozni.

Erre nézve az a megállapodás, hogy a szentesi átkelési szakaszon csupán a Lakos Imre dr. háza előtt levő részen lesz szükség, mikor az építkezés ott folyik — a közlekedést a szomszédos párhuzamos útra terelni, egyébként ez a szakasz máshol olyan széles, hogy rajta a közlekedés az építkezés alatt is mindenütt akadálytalanul fenntartható.

Ugyanez áll a külterületi szakaszra nézve is, hol csupán a nagyvölgyi áthidalásnál lesz szükséges gondoskodni arról, hogy annak műútta építése idejére a közlekedés lent történjen a völgyben.

Az úttest koronaszélességét az átkelési szakaszon 10 méterben állapították meg, amiből 5 méter szélesség a kövezett rész; a külterületen pedig 9 méterben, amiből kavicsolt út 4 és fél méter szélesség lesz.

A bejárásnál megállapított változtatásokat most már átvizsik az építési terveken és a jövő év január végén meghirdetik a műútépítés vállalatba adására az ajánlati versenyt, — hogy így az építést már korai tavasszal megkezdhesse a vállalkozó.

A biztosításügy reformja.

A hazai közvéleményt időnkint megörvendeztető egy kicsiny hír: a biztosításügyi reform napirendre került. Nyolc-tíz év óta legalább is hatszor keltett általános örvendezést az a nagy jelentőségű dolog, melyet az a híresce magában foglal, de sajnos, mindeddig semmivel sem jutottunk közelebb a tényleges megoldáshoz a Bec-kéle javaslat immár ötödik esztendeje van közzétéve, de még igen távol áll attól, hogy törvény legyen belőle.

Miért?

Erre a kérdésre nem tudunk feleletet, mert az okoknak egész tömege szól amellett, hogy a biztosításügy reformja, melynek hasznosságát, szükségességét és sürgőségét minden mérvadó tényező elismerte s követelte, hogy a reform minél előbb tényleg keresztülvitessék. A halogatásra és varakozásra nincs semmi elfogadható ok, ellenben a viszonyok alakulása számtalan szempontból a leghatározottabban sürgeti a reform ügyét.

Hosszú, majdnem két esztendői szünet után a napokban ismét szörnyra kelt a hír: a biztosításügy reformjának keresztülvitele a legközelebbi időben komolyan testesült. Vajjon higgyünk-e a hírnek, — nem tudjuk, de határozottan azok közé tartozunk, akik megvalósulását a legmelegebben óhajtják.

Mind tisztában vannak azokkal, hogy kereskedelmi törvényünk clavult, rossz. De még ennek a rossz törvénynek sincsen olyan túlhaladott s mindeu tekintetben ösdi része, mint az, amely a biztosításról szól. Ez a törvény teszi lehetővé, hogy a biztosításügy terén a legképtelenebb állapotok uralkodnak Magyarországon s a legexotikusabb biztosító-vállalatok a legteljesebb ellenőrizetlenségű dolgoznak itt, akár csak — Közép-Afrikában. Pedig a hatósági ellenőrzés sehol sem szükséges oly nagy mértékben s olyan precizitással, mint a biztosításügynél. mely — ott, ahol becsületesen működik — a taksarkosságok és a nemzeti vagyonsodásnak legkiválóbb fejlesztői közé tartozik. De ha ellenőrizetlenség közepette s minden fel-

ügyeleti garancia nélkül dolgoznak az ilyen vállalatok, akkor tárva-nyitva áll a polgárok zsebe s azon a címen, hogy a biztosításügyről van szó, olyan rendszer fejlődhetik ki, mely hosszú időkre kompromittálja a biztosítási eszmet.

Hol van még olyan állapot, mint nálunk a biztosításügy terén? A világ minden részéből s kivált Amerikából, épp Magyarországon találnak menedéket azok a vállalatok, melyek Európá minden más országából kimenekültek. Igen jól ment ott is a dolguk, mind addig, a míg nem jött a hatóság ellenőrzés. Mert semmitől sem félnek azok a jövevény vállalatok, de az ellenőrzés és a felügyelet... az nagyon kellemetlen nekik. S bizony nem is túrte el ezt közülök talán egy sem, hanem gyorsan kivonultak s egyenesen Magyarországra jöttek. Itt van az ő Eldorádójuk, itt nem ellenőri, nem ügyel rájuk senki: ez kell nekik. S ennek köszönhetjük, hogy majdnem napról-napra újabb és újabb biztosító társaságok telepsznek le mindenünk, túlnyomó részben kimondataatlan idegen névvel. A székesfehérvárosi utcái tele vannak ilyen kimondataatlan cégtáblákkal, a vidék pedig el van árasztva az új társaság ügynökeivel, a kiknek révén a biztosítási akvizitőr hirdeté vált az egész országban. A törvényeszeknél óriási arányban szaporodnak a biztosítási pörök, melyek szigorú törvény hiányában, jobbra bizony az amúgy is megcsalt fél terhére dőlnek el.

Hát meddig tartson még ez az állapot? Az igazságügyi kormányunk végre is be kell látnia, hogy a halogatás nagy veszedelmeket rejt magában és jobban kellene sietnie, ne hogy későn jöjjen a törvény. Mert ha sokáig húzódik a dolog, úgy akkorára, a míg a törvény életbelép, a jelenlegi viszonyok tönkreteszik az egész biztosítási eszme renegetét.

Ha eddig kereskedelem politikai okok visszatartottak bennünket attól, hogy élesen megrendszabályozzuk az amerikai biztosító-társaságokat, úgy most éppen a kereskedelem-politikai okok valósággal utalnak arra, hogy ezt minél előbb és minél határozottabban megtegyük. Amerika gazdasági harcot hirdet ellenünk és a legkimételetlenebb vámrendszabályokkal lép fel, melyek már is sok milliónyi kárt okoztak kivitelünknek.

Ezt nem lehet, nem szabad eltűnünk s már elvből is vissza kell torolnunk a sérelmet. Épp úgy, mint a nyugot-európai államoknak, nekünk is az amerikai biztosító-társaságokat elvből üldözni kell. S hogy gyakorlati okok is ajánlatossá teszik ezt az eljárást, ennek a körülménynek lehetőleg fokozni kell az üldözés szigorúságát. Ezek a vállalatok kimételet nem érdemelnek s a nemzetközi jog szerint nem is igényelhetnek.

Külgyminiszterünk expozéjának az a pontja keltette a leghatározottabb viszhangot Európában, mely az Amerikából átüzett gazdasági harc megküzdésére való előkészülődést ajánlotta. Reméljük, a magyar kormány is tudomást vett saját külgyminiszterünknek erről a felhívásáról. S mivel itt van előtünk az a pont, a melyen nagyon gyorsan visszatörölhatjuk a Mac-Kinley csapást, hát minden tartózkodás nélkül akcióba kell lépünk.

Az amerikai biztosító társaságok megrendszabályozásának módja az új biztosítási törvény volna s így megérhetjük, hogy az amerikai vámemelés közvetve megszerzi nekünk azt, a mit eddig hiába vártunk: a biztosításügy reformját.

Ha tényleg így volna, akkor Magyarországon már eleve is nyereséggel indulna a küzdelembe s megszűnnék az a megszégyenítő állapot, hogy 40 idegen biztosító-vállalat küzd itt benn nálunk a mi 9 hazai biztosító-intézetünkkel szemben.

Ujdonságok.

Szentes, 1897. december 22.

— **Számonkérőszék.** Van Szentes város képviselőtestületének egy bizottsága, amelyet úgy hívnak: számonkérőszék. Csudálatos egy bizottság ez föltöbb és még csudálatra méltóbb a működése, ha a mulatka visszaanyúlva, keressük története szárait. A T a s n á d y-ellenes hajszák alkalmak bukkantak fel első ízben ez a bizottság Szentes közéletében; akkor történt ugyanis, hogy T a s n á d y-t a polgármesterségből, S u l c z Károlyt az adóügyi tanácsnokságból kellett erőszakosan — pártédekből — kitűnni, hát előbújt valahogyan odujából a számonkérőszék, hivatalvizsgálatokat tartott, ezek során még azt is kisütötte, akire éppen akarta, hogy sikkasztó és így tett aztán indítványt az akkor volt polgármester és adóügyi tanácsnok ellen, hogy függesse fel őket a közgyűlés az állásuktól. A vak többség meg is cselekedte nekik ezt a szívességet ez a városnak temérdek pénzébe is került, az illető tisztviselőket a fegyelmi vádalófelmentették és ma eből folyik, hogy 54 városatyá ellen jogerős vádhatározat van nyilvános rágalmazásért. A hasonlóság a famózus számonkérőszék akkori és mostani szereplése közt, mikor szintén megkérték már a polgármester felfüggesztését, olyan kiáltó, hogy alig szükséges ujjal rámutatni. Kik lesznek most a kiszemelt aldozatok? — rávarunk; — bár előre sejtjük: kikre csap le a derék bizottság.

— **Főgonddok-jelöltesek.** A nagy, népes református egyháznál tudvalevően a f. hó 27-én kezdődik a főgonddok, a kilépő presbiterek és képviselők helyeinek választás útján való betöltése. Az egyház tagjai körében a választás érdekében vasárnap voltak jelölőgyűlések, melyek pedig két párt részéről. Az egyik párton jelölve lett a főgonddokságból csak imént fegyelmileg elmozdított S i m a Ferencc, a másik párt részéről a Kossuth-köri népes értekezleten B a l o g h János, akit küldöttség hívott meg az értekezletre, hol a lelkes fogadtatása után kijelentette, hogy a jelöltetést elfogadja.

— **Az adó miatt.** A magyar ember, amióta tapossa eme keserű leben forgó földgolyót, sohasem rokonszenvezett az adófizetéssel, de már akkor a békétvársé is elhagyja, mikor kétszer követelik rajta azt, amit egyszer már megfizetett. Így járt K á d á r Imre csongrádi magyar is, akinek 1895. évi adóját, barkifizette, mégis követelték rajta. K á d á r uram nagyon felbőszült, s maga mellé véve Pál nevű öccsét, fölrontott az adóhivatalba, s ott G i l l i n g e r Lajos adószedőt vették elő, akit is elneveztek rablónak, jöttment gazembernek. Ezen sértő kifejezések miatt G i l l i n g e r bepanaszolta a két K á d á r-t, akikkel most számolt le a szegedi törvényszék, mely a vádlottakat 8—8 napi fogházra és 20—20 frt pénzbírságra ítélte.

— **Uj gyógyszerár kisérlet.** Időközönként meg-megújul Szentesen az arra való kisérlet, hogy egy ötödik gyógyszerár személyes üzleti jogát engedélyezze a belügyminiszter és az eddig szenvedett kudarcok nem lohasztják semmiképen se a vállalkozási kedvet, — kerül mindég újabb folyamodó, megbolygatni a patikagyűgyet. Most is kísértett ez az 5-ik patikagyűgy. F a r k a s Sándor földink, okl. gyógyszerész mozgatta meg a kérdést, mely azonban ismét csak azt a beféléjést nyerte, hogy kérelmével a minisztérium elutasított. A miniszter erre vonatkozó határozata tegnap érkezett le a vármegyéhez.

— **Hegyközségi gyűlés.** A szentesi nagyhegyi szőlők birtokosaiból alakult hegyközség a f. hó 26-án, karácsony másnapján, délelőtt 10 órakor közgyűlést tart a város túl a kurcai tanácskozó termében. A gyűlés tárgya: hegyközségi biróvalasztás, esetleg a hegyközség feloszlásának előzetes tárgyalása lesz és a polgármester ez úton hívja meg a gyűlésre a hegyközségi birtokosokat.

— **Egy kínos ügy** tartja tegnap óta izgalomban Szentes társadalmát, mely — hogy egyáltalában keletkezhetett is, nem lehet eléggé sajnálnunk. Arról van szó, hogy egy orvos feljelentést tett egy másik orvos ellen olyan súlyos váddal, mintha a feljelentett okozta volna a f. hó 20-án meghalt B a l o g h-fü, egy gimnáziumi tanuló halálát a vétkes gondatlanságával. Sok mindenféle megtörtént már ebben a mi szerencsétlen városunkban folyó vad hajszák közepett, amit ha a szevedélyesség lángolásával némileg menteni is tudunk, de még is kénytelenek voltunk eltilni; — ehhez fogható eset azonban — tudunkkal soha itt eddig elő nem fordult s hogy most megtörtént: őszintén sajnáljuk úgy a feljelentő orvos, mint a feljelentett érdekébe, aki helyi társadalmunk egyik általános tiszteletben és közbecsülésben álló tagja. A feljelentést a rendőrség áttette a fenytő bírósághoz, egyben felfüggesztette a gimnázista hullájának eltemetését, míg a törvényszék a hulla felboncolása tárgyában nem intézkedik, ami különben már megtörtént. Az ügy további fejleményei elé városunk egész közönsége lázas érdeklődéssel tekint.

— **A városi főorvos itthon.** L á s z l ó Vilmos dr. városi főorvos, miután Budapesten kitűnő sikerrel letette az egészségügyi tanári vizsgát, a f. hó 20-án hazaérkezett Szentesre és orvosi gyakorlatát ismét megkezdte.

— **Műkedvelői előadás.** A katolikus olvasókör könyvtára javára karácsony másnapján este tartandó műkedvelői előadásra szorgalmasan folynak a próbák, hogy a műkedvelők ezúttal is a szokott készületessel léphessenek a közönség elé, mely rutinos színészeknek is becsültre válnék. Az előadást ezúttal is a vármegyeház nagytermében tartják és bizonyosan most is azzal az élénk érdeklődéssel találkozik az a közönség részéről, mint amilyen érdeklődéssel a korábbi karácsonyi ily előadások alkalmak a nagytermet egészen megtöltötte a közönség.

— **Bicskázás.** Nagy legény Sándorfalván G e r a Imre, akit már háromszor büntettek a duhajsga miatt. A mult év április 25-én is legénykedett a korcsuában. Délután febe szúrta L e l e Jánost, este pedig T ó t h Sándort bicskázta meg, három szúrást ejtve rajta. Segített neki a verekedésben B á r k á n y i Illés is, aki azonban pórul járt, mert a többiek elpüfölték. Most számolt le velük a törvényszék, még pedig olyképpen, hogy G e r a-t hat hónapi fogházra és további húsz napra atváltotzatathó száz forint pénzbüntetésre, míg B á r k á n y i-t közrend elleni kihágás miatt négy napi elzárásra és 5 frt pénzbüntetésre ítélte.

— **Az ideai emlékö-beosztás.** A dorosmai méntelep szakaszról megtörtént az ideai beosztás, mely vármegyénket érdeklő részében a következő: Szentesre beosztottak 6 mént, Csongrádra négyet, Mindszentre hármat és Dorosmára, Kistelekre, Szegvárra és Algyőre kettő-kettőt. A szentesi ménnek ingyenesek, miután a város egy összegben eszközöl a megváltást.

— **Néptáncmulatság a Kossuth-körben.** A függetlenség és 48-as Kossuth-kör, mint arról egyszer már hirt adtunk, néptáncmulatságot rendez, karácsony másnapján, könyv-

tára javára, a saját kispiactéri háza termében. E mulatságra nem bocsátanak ki névre szóló meghívókat, hanem a már kiragasztott plakátokon hívják meg a közönséget, tehát mind aki kedélyesen mulatni szeret. A belépő díjt is kevésre, 50 kr-ra szabták meg, hogy így minél többen vehessenek részt a mulatságban.

— **Gondatlan szülő.** La j k ó István dorosmai lakos kilenc esztendő Annuskája vízmergetés közben belebukott a kútba s belefuladt. Az apát gondatlanság miatt három napi fogháza ítélte a törvényszék.

Foulárd selyem 60 krtól 3 frt 85 krig termeként — japáni, chinai s. a. t. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg selyem 45 krtól** 14 frt 65 kr. méterkint sima, eszik, kockázott, mintázott, damasztolt sat. (mintegy 240 különböző minőségben, 3000 szin- és mintázattal s. a. t. a megrendelt árúkat postabér és vámentosen házhöz szállítva, valamint mintákat postafordultával küldenek **Henneberg G.** (os és k. udvari szállító) **selyemgyárai Zürichben**, Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. (2)

Karácsonyi és ujévi ajándékok, gyermekjátékok a legnagyobb választékban kaphatók

Tupler Sándor

norinbergi-, díszmü-, rövid-, női- és úri divat áruházában
3 „Az arany goyóhoz.”

Irodalom.

A **Budapesti Napló Karácsonya**. Élénken emlékszik még a magyar közönség annak a tizennyolc magyar újságírónak az esetére, akik, hogy függetlenítsék magukat minden politikai befolyás és minden vállalkozó töké nyúge alól, megalapították a maguk erejéből, minden vállalat mellőzésével a szerkesztőség saját tulajdona gyanánt a **B u d a p e s t i N a p l ó t**. A lelkes kis csapat most, alig másfél év leforgása után, a szabadelvű magyar közönségnek legkedveltebb újság-szolgáltatója lett és úgy akarja meghálálni hatalmas közönsége támogatását, hogy karácsonyra kivétel nélkül minden előfizetőjének, az újonnan belépőknek is, olyan albumot helyez az asztalára, amely valószínű irodalmi kincs, a világ legnagyobb íróinak találkozó helye. Az album minden egyes cikke egy-egy irodalmi remek, közvetlenül a **Budapesti Napló** számára készült és nagy belső értékénél fogva esztendőnkön át lesz öröme, dísze minden család asztalának.

A **Budapesti Napló** szerkesztősége, amely csakis addigi munkásságára, hírlapírói sikereire hivatkozva és a közönség szimpátiáira appellálva fogott hozzá bátor vállalkozásához, nem csalódott önbizalmában és nem csalódott a közönségben, amely nagy szeretettel karolta fel ügyét az első perctől fogva. Es hogy a közönség se csalódjék benne, arra vállaltva, szakadatlan buzgalommal és lelkesedéssel törekszik A szerkesztőség, amelynek tagjai: Veszli József, főszerkesztő, Braun Sándor felelős szerkesztő, Ábrányi Emil, ifjabb Ábrányi Kornél, Clair Vilmos, Cerri Gyula, Erős Gyula, Fái Béla, Gergely István, Holló Márton, Horváth Elemer, Janovics Pál, dr. Kovács Jenő, Lyka Károly, Márkus J., dr. Merkl Adolf, dr. Márton Miksa, Molnár F., Pekár Gy., dr. Soltész Adolf, Sváb T., Thury Z. napról-napra egész erejét, egész lelkesedését, összes hírlapírói kvalitásait viszi a harcba. Hűséges szövetségese ebben a külső munkatársak fényes serege, amelyből csak Ágal Adolf, Balogh Pál, Bekics Gusztáv, Beszenyey Ferenc, Bekéfi Antal, Eötvös Károly, Feszli Géza, Géczy István, dr. Hagara Viktor, dr. Halász Ignác, Kupa Árpád, Lengyel Laura, Malonyay Dezső, Milkó Izidor, Munkácsy Kálmán, Szabóné Nógáll Janka, Szana Tamás, Szántó Kálmán, Tömörkény István és Tusek Anna neveit említjük most.

Ez a rugója a **BUDAPESTI NAPLÓ** eddigi példátlan nagy sikerének és biztosítéka

jövendő zilárd existenciájának. És még egy. Annak az újságnak, amely senkire másé, csak a szerkesztőség és a közönsége, amely semmiféle idegen tőke szolgálatában nem áll és csak a maga munkálkodó embereinek, meg a magyar közönségnek, a magyar hazának, a magyar nemzeti ügynek és a magyar szabadelvűségnek az érdekeit szolgálja: ebben a függetlenségében semmihez sem hasonlítható hatalmas erőforrása van. Olvasóink figyelmét újból is felhívjuk a **BUDAPESTI NAPLÓ**-ra és ismételve legmelegbben ajánljuk ezt az újságot.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonátörsde. (Reich Jenő és társa heti jelentése.) Gazdaközönségünk a vetések miatt aggódik, mert az eddigi hó takaró az enyhe időjárás miatt eltűnt a földdekről. A világgiaic az évforduló felé rendezés csendes. Nálunk csupán b u z a iránt volt némi érdeklődés, az üzlet azonban szűk keretben mozog. Malmaink jól tudják, hogy szükségletük belföldi búzával nem képesek fedezni, éppen ezért már most megindul a hajszka a külföldi árú után. Az árak változatlanok. A legmagasabb eladási ár 13.05 frt, a legalacsonyabb pedig 11.35. R o z s - o t gyengén kínáltak. A vételkdv és az üzlet nem említésre méltó. Tiszta jó árúért 8.35—8.45 frtot lehet elérni. A r p a (takarmány és hantolási célokra) jó keresletnek örvend, a forgalom korlátolt. Minőség szerint 6.—6.35 frtot fizettek helyben. Középmínőségekért 6.25—7.50 frtot, jobb fajtákért 8.50— frtot. Z a b változatlan. Minőség szerint 6.—6.50 frtyezünk a fővárosban.

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: **Dr. MATEFFY FERENC**

Társ-szerkesztő: **BÁNFALVI LAJOS.**

Csak WELLSCH VILMOSNÁL van a legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás.

Karácsonyi és Ujévi ajándékokban és sehol sincs oly dús választék játékok- és dísz-tárgyakból, mint WELLSCH VILMOSNÁL!

Haszonbéri hirdetmény.

Nagyméltóságú Gróf Károlyi Sándor úr újvárosi és terehalmi birtokai-ból szántóföldek, kaszálók, legelők 1898. március 1-től, illetve október 1-től több évre haszonbérbe kiadandók és pedig:

Az újvárosi birtokból 432 kat. hold. szántóföld.
Terehalmi birtokból 101 kat. hold. szántóföld és 605 kat. hold legelő, kaszáló a hozzátartozó épületekkel együtt.

Bővebb felvilágosítást ad: Kis. Királyságon u. p. Békés-Bánfalva,

Péczely Béla,
uradalmi ispán.

2—1

17—2 I.

„A SANTAL EGGER“

kiváló gyogyerejű készítmény. Feleslegessé teszi a Copavít és Cubebát. Felülmulja pontos és biztos hatásban eső. hólyag és vesebántalmaknál a külföldi gyártmányok legjobbjait. A **Hamamelis Injecciónal** egyetemben használva a legmakacsabb folyást megszünteti. 1 üveg (40 darab) ára 1 frt 50 kr., a pénz előleges beküldése mellett postán bérmentve 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 30 kr., 2 üveg Injección és 1 üveg Santal Egger bérmentve 3 frt 25 kr. **Főraktár: Gyógyszerház a „Nándor”-hoz Budapest, VI., Váci-körút 17.**

Kapható Szentesen: Gombós László, id. Várady Lajos és ifj. Várady Lajos gyógyszerész uraknál.

Legszébb ajándék 3
Karácsonyra, vagy Ujévre egy csinos fénykép.

Következő olcsó árak mellett készítenek tiszta, finom és csinos fényképeket:

6 drb visit 3 frt, 12 drb. visit 5 frt.

3 Cabinet 4 frt, 6 Cabinet 6 frt.

3 Mackart 6 frt. 6 Mackart 9 frt.

Nagyobb képek egység szerint.

Készítenek színes és transparent képeket, olaj-képeket, nagytásokát, reprodukciókat. — Különösen ajánlom **karácsonyi fákra**, mint egészen meglepő újdonságot, transparent képeimet. Teljes tisztelettel:

Hegedűs Ignác, fényképész.

Wellisch Vilmos ház a Casinó szomszédságában

Szentes város iparügyi tanácsnokától.

Hirdetmény.

Mint hogy az 1884. évi XVII. t.c. 167. §-a értelmében az 1897. évre választott iparhatósági megbízottak működési határideje ez év végével lejár, az 1898. évre működni hivatott 20 iparhatósági megbízott választása Szentes város tekintetes Tanácsának — mint e. f. iparhatóságnak 1897. évi december hó 17 én 3787. szám alatt kelt végzésével alulírott tanácsnok bizattam meg, ennek következtében a választás határnapját 1897. évi decz. hó 31-ik napjának délelőttjére tűzöm ki olyformán, hogy a választásra jogosítottak szavazati jogukat az ipar-tüület házában a kitűzött napon reggeli 8 órától, déli 12 óráig gyakorolhatják.

Felhívom tehát a Szentes város területén lakó választásra jogosított kereskedők és iparosokat, hogy a választási határnapon szavazati jogukat saját érdekükben minél számosabban gyakorolják.

Szentes, 1897. december 17.

Kálmán Imre,
tanácsnok.